

Шевчук Володимир Олександрович,
*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ЕРА НООСФЕРИ І ПРИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНИ: ЧАС ПЛЕКАННЯ РЯТІВНИХ МЕСЕДЖІВ

Кровопротитна війна, мету якої путінська Росія вбачає у тотальному винищенні українства, спричиняє необхідність екзистенційного розгляду та призначення України, принципово нового розуміння світоглядних цінностей, якими віковічно володіє українство. Осягнення цієї проблематики потребує новітніх підходів до її дослідження [1, с.211-215]. Розпочинаючи нинішню війну, загарбник декларував намір денацифікувати та демілітаризувати Україну упродовж кількох днів. Проте Україна не тільки провалила російський блиц-кріг – вона миттєво опинилась в епіцентрі міжнародної політики. Що більше: перебрала на себе лідерство в сучасній геополітиці.

Людству належить збагнути сутність парадигмальних змін, які Україна спричинила у перші дні війни, коли Збройні Сили, бійці територіальної оборони і найбільш відважні представники народу зламали наміри загарбника. Належить зрозуміти і визначальний чинник у мисленні та діях нації, завдяки якому Україна осягає і змінює світоустрій та перебіг історії.

Понад три десятиліття з часу, відколи українство осмислює своє глобальне призначення, воно дедалі глибше усвідомлює, що духовно-інтелектуальне надбання нації покликане бути рятівним, а місія – глобальною і вселюдською. В умовах найкривавішої війни ХХІ століття Україна започатковує відлік новітнього історичного часу і закладає будову принципово нової архітектури світу. Глобальні зрушення у часопросторі відбуваються завдяки питоמו українським життєдайним цінностям, що мають світоглядну основу, закорінену в глибинах національної історії.

Зусиллями визнаних світом мислителів та їхніх послідовників примножуються ці життєствердні інтелектуальні здобутки. З ініціативи аграріїв – рушіїв рятівного господарювання – запроваджуються технології, основою яких є наукові і практичні досягнення, спрямовані на дбайливе ставлення до землі і природи. Сучасне українство дедалі нагальніше потребує адекватного ері ноосфери рятівного урядування: апробовану національною історією 1000-літню парадигму влади, керованої розумом, мусить змінити влада, керована рятівним знанням. Загартоване випробу-

ваннями громадянське суспільство покликане проявити себе як оберіг і першоджерело влади: новітня владна парадигма потребує невідкладної імплементації завдяки політичній волі подвижників, середовищем плекання яких є глибинні пласти духу й інтелекту нації.

Відстоюючи життєдайні цінності і стаючи на їхній захист, українство демонструє світові готовність протистояти смертоносним є проявом егоїзму – вони мають гуманну загальнолюдську спрямованість. Рятівне надбання, яким володіє Україна, у XXI столітті стає визначальною для її перемоги силою. В умовах гібридної війни ця духовно-інтелектуальна сила, що іменується «м'якою», насправді здатна завдавати нищівної поразки окупанту, його поплічникам і колаборантам. Заради втілення рятівної місії – національної і вселюдської – Україна приречена на перемогу.

Безальтернативність місії, закоріненої у володінні життєствердним надбанням, здатність опановувати це надбання, перетворюючи його в актуальні геополітичні ініціативи, створюють підстави для набуття Україною статусу глобального гаранта інтелектуальної безпеки.

Підтверджуючи ці наміри адекватними міжнародними ініціативами, Україна покликана пропонувати світу Загальнолюдську декларацію прав націй і народів на рятівне знання [2]. Усвідомлюючи, що нині тільки воно здатне бути основою сталого розвитку і безпечного майбутнього нації та цивілізації, українське суспільство має ініціювати підготовку національної версії Спеціальної доповіді ООН «Наша глобальна місія». Формально вона може бути подібною доповідям «Наше спільне майбутнє» (1989) чи «Наше глобальне сусідство» (1995). Змістовно українську доповідь належить будувати виключно на рятівних засадах. Громадянське суспільство також має ініціювати скликання у Києві чергового Саміту зі сталого розвитку «Ріо 30+» і наполягати на його життєствердній основі. Сталий розвиток, пріоритетом якого є захист інтересів нащадків, покликаний мати саме цю основу. Як засновниця ООН, Україна має доносити до світового співтовариства усвідомлення значущості власних меседжів про підтримку руху до суспільств знань – ці знання також повинні бути рятівними. Що більше: виключно життєдайні наративи мають «пронизувати» чинні доповіді ЮНЕСКО про цифрову економіку та інформаційні технології, інші міжнародні документи, що визначають інтелектуальну безпеку сучасних суспільств. Україна має наполягати на імплементації своїх життєствердних ініціатив: майбутні суспільства, спільноти та індивіди покликані творити світоглядні блокчейни - рятівні ланцюжки «знань-інформації-даних», завдяки яким життєствердні смисли витіснятимуть смертоносні патерни.

В умовах, коли російські окупанти грабують збіжжя і спалюють ниви, бомбардують елеватори, порти і зерновози, а світова спільнота проявляє стурбованість загрозою планетарного голоду, хоча менше року тому недооцінювала значущість українського зерна, маємо декларувати готовність бути глобальним гарантом продовольчої безпеки. Беручи на себе зобов'язання світового виміру, Україна має пов'язувати його із рятівним інтелектуальним надбанням, яким віддавна володіє, усвідомлюючи власні можливості примноження й опанування продовольчого потенціалу для нарошування національної і глобальної безпеки.

Монетарна ініціатива, виголошена українськими інтелектуалами ще два десятиліття тому, містить глибоко життєдайний вимір. Рятівна ініціатива України полягає у необхідності зробити тонну або центнер пшениці новітнім еталоном вартості, що дасть можливість порятувати від голодної смерті сотні мільйонів землян [3, с. 482].

Світове українство усвідомлює небезпеку загроз, що постали перед міжнародним співтовариством, рукотворно обмеживши безсмертя людства. Повстаючи проти найзлочиннішої у XXI столітті війни та найбрутальніших знущань над людьми і природою, що спричинені війною, глибоко усвідомлюючи небезпеку подальшої збройної ескалації, українство покликане звернутися до можновладців світу з ініціативою започаткування негайного демонтажу найдеструктивнішої в людській історії зброї.

Суспільства країн світу мають розпочати рішуче спростування застарілого розуміння “безпеки”, що спричиняє нищення довкілля і людності. Адже гігантські обсяги природних і людських ресурсів, створені розумом і працею багатьох людей інтелектуальні багатства та матеріальні блага донині продовжують спрямовуватися на досягнення “безпеки”, яка насправді являє собою ілюзію, бо її “підкріпленням” є ядерна та інші види зброї, здатні знищити Землю кілька десятків тисяч разів.

Постає логічне питання: а якими запасами харчів позиціонує теперішнє людство задля того, аби гарантувати сучасникам і нащадкам хоч би найелементарнішу безпеку – продовольчу? Позбувшись найбільш руйнівної зброї ще три десятиліття тому, нинішня Україна має усі підстави для того, аби перебрати на себе місію держави-гаранта ядерного роззброєння планети. Володіючи рятівним знанням, маючи потенціал для дотримання продовольчої безпеки, Україна покликана стати глобальним гарантом «м'якої сили» як фундамента принципово нової безпекової парадигми.

Утверджувати новий відлік світової історії і новітню архітектуру світоустрою, доносити до мешканців планети питомо українське життє-

ствердне надбання в галузях мислення, господарювання й урядування, робити його засобом порятунку землян – у цьому полягає покладена на Україну глобальна місія, яку вона покликана здійснити. Людство мусить збагнути, що заради втілення місії, спрямованої на порятунок людства, українство має перемогти.

Серед викладених положень найважливішими вважаємо наступні. Питомо українське світобачення, котрим володіє нація, у той же час є вселюдським і має позиціонуватися як спільне надбання людства.

Опановуючи цілісність цього надбання, українство започатковує новітню – рятівну – еру світової історії на противагу «зіткненню цивілізацій» чи горезвісному “кінцю історії”.

Осягаючи розбудовчу місію, яку вона покликана імплементувати, проявляючи себе у ролі новітньої лідерки планетарного облаштування, Україна покликана розбудовувати принципово новий – життєствердний – світоустрій, керуючись національним світобаченням, яке належить власним і загальнолюдським нащадкам.

Глобальним призначенням України в епоху ноосфери стає невідкладне донесення до міжнародної спільноти властивих нації сенсів життєдіяльності, котрі мають стати надбанням людства. Життєдайну велич української місії належить підіймати на цивілізаційний рівень, якого заслуговує українська духовно-інтелектуальна, культурно-мистецька і просвітительська першість у відстоюванні рятівних цінностей – якраз вони є і питомо національними, і загальнолюдськими.

Список використаних джерел

1. Шевчук В.О. Рятівні світоглядні цінності як освітні орієнтири: виклики війни і повоєнного розвитку. Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції: матер. III Всеукр. наук.-метод. конф. (Суми, 18 червня 2022 р.). Суми : Сумський державний університет, 2022. 230 с.

2. Жулинський М., Шевчук В. Плекаймо життєдайне надбання – українське і вселюдське! URL:

<https://www.facebook.com/people//100067713222690/>

3. Руденко М. Енергія прогресу. Вибрані праці з економії, філософії і космології. Київ: «Кліо», 2015. 680 с.